

Діло

<p>Виходить що-дня рано крім понеділків.</p> <p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.</p> <p>Конт. почт. шадл. 26.726.</p> <p>Адреса тел. „Діло—Львів“.</p> <p>Число телефону 261.</p> <p>Рукописів редакція не повертає.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА</p> <p>в Австро-Угорщині:</p> <p>місячно 2.70 К. чвертьрічно 8— піврічно 16— цілорічно 32—</p> <p>у Львові (без доставки):</p> <p>місячно 2.40 К. чвертьрічно 7— піврічно 14— цілорічно 28—</p> <p>За зміну адреси платиться 50 с.</p>	<p>Ціна оголошень:</p> <p>Строчка п'ятиднів, дванадцятиднів 40, в надсланих 60, в особистих 80 с, в редакційній частині 1 К. Повідомлення про вичаї і заручки 1.50. Некваліфікована строчка 1 К.</p> <p>Сталоголошення за окремою угодою.</p> <p>Одні примірники коштують у Львові 10 с. на провінції 12 с.</p>
--	---	--

Видає: Видавнична Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

Львів, 24. мая 1917.

Всього кілька днів ділитиме нас від нової — по тридцятій перерві скликання — сесії Державної Ради. За три роки війни парламентарні заступники народів Австрії — між ними й заступники українського народу — перший раз дістануть змогу свobodно з парламентарної трибуни промовити в імені народу. Три роки наш нарід сповняв понад свої сили обовязки супроти держави; аж тепер його заступники матимуть змогу промовити також в імені прав, які має він в державі, пригадати обовязки держави супроти народу, бути речниками домагань і зм'ягчання народу.

Справ, які має на ша парламентарна репрезентація обговорити в парламенті, є цілий ряд; відносять ся вони як до державно-правного положення нашого народу в сій державі, так і до береження його прав і задоволення його потреб на основі існуючих законів.

На першій місці поставити треба акт 5. листопада 1916, скріплений енуціяцією 5. мая с. р. Сей акт має змінити в основі наше державно-правне положення в державі, вилучити нас з безпосереднього австрійського державного звязку і влучити в новий звязок, який має носити характер польської державності, зробиши нас з рівноправного народу Австрії національною меншістю в відокремленій Галичині. За акти монарха несе конституційно-правну відповідальність уряд і тому названі акти і наше становище супроти них належать перед парламент.

Коли акт 5. листопада 1916 відноситься до нашої будучини, то тридцять років не підчас війни зміняє шодня нашу те першість. Перед війною наш нарід зискав цілий ряд національних управнень, які й підчас війни не втратили своєї законної сили. А однак — зі всіх сторін нашої країни приходять вісти про нехтоване прав української мови, а в самім Львові на головнім залізничім дворі знаходять ся навіть мадярські написи з огляду на жовнірів горожан угорської держави, але нема написів українських, написів у мові народу, якого старинною, історичною столицею є місто Львів. Про те самовільне зношені українських національних управнень адміністраційною практикою мусить очевидно бути мова в парламенті.

Та не тільки права української мови, але й інші горожанські права в відношеню до українського народу виконують ся підчас війни так, що се мусить бути предметом дебати в парламенті.

Не тільки парламентарної трибуни був позбавлений наш нарід через цілі три роки війни, в чім його доля однакова з долею інших народів держави; він позбавлений також свободи друкованого слова, в чім його положення справді військове — в порівнянні з другим народом Галичини. Лишаючи на боці справи військові, — політична цензура української преси і в Відні й у Львові була виконувана так, як коли б ми жили не в Австрії, тільки в Польщі, і як коли б цензура була покликана зберігати не інтереси австрійської держави, тільки інтереси — поки що неіснуючої — польської державності. І не можна сїї цензурної практики оправдати інтересами внутрішнього мира. Бо сей „Bargfrieden“ виглядав так, що польській пресі вільно було про українську справу писати все, що їй хотіло ся; натомість наша преса мала наказане в польській справі становище, як коли б ми були підданими польської держави. Ся цензурна практика мусить бути обговорена в парламенті.

Інтерв'ювання, виселення, положення виселенців і втікачів — говорять цілі томи про воєнне лихоліття великої частини нашого народу в сій державі, лихоліття нічим незвинене, так, що за нього повну відповідальність поносить держава і правительство.

Далі належать сюди воєнні ревізії, примус праці при обробляванню піль, заосмотрення в поживу, і в сих областях воєнної господарки

держави положення нашого народу підходить аж занадто під поняття воєнного лихоліття.

Направу воєнного лихоліття мала принести відбудова краю. Щож вона принесла нашому народові? Пророчисту відповідь на се питає дає факт, що Україні виступили з Прибичної Ради красові Централі для відбудови, не маючи иншого способу протесту проти веденої Централєю акції, яка являється не відбудовою краю, тільки будовою економічної переваги польського народу над українським в краю.

В кінці не можуть парламентарні заступники українського народу не заговорити з парламентарної трибуни про уразування ц. і к. армією областей, які мають український національний характер. Коли українські горожани Австрії і як ц. і к. жовніри і як Українські Січові Стрільці йшли в побіганні походи на ті області, то в тім переконанню, що несуть своїм братам національне визволення. Та замість того Холмщиною прилучено до Польського Королівства й засуджено бути частию проголошеної актом 5. листопада 1916 польської держави, а на Волині запанував режим, який пригадає часи найбільшої сили польського правління в Галичині. За таку політику в Холмщині й Волині відповідає також український нарід, який входить в склад австрійської держави, і ся відповідальність накладає на українську парламентарну репрезентацію обовязок за ту політику супроти своїх закордонних братів потягнути до відповідальності.

Дебати в австрійській парламенті знайдуть не тільки заінтересоване в австрійських політичних кругах, але також живий відгомін у цілм культурнім світі. Нема сумніву, що наша парламентарна репрезентація доложити усіх сил, щоб ті дебати принесли українській національній справі як найбільшу користь.

Українське військове віче у Харкові.

За федеративною республікою.

Відень, 22. мая 1917.

(Ф. К.) „День“ з дня 12 (25.) цвітня в телеграмі з Харкова повідомляє:

Відбуло ся віче українських офіцерів, військових урядників і жовнірів харківського гарнізону. Принято резолюцію, що „добро і щастя Росії оснований на заложеному федеративній демократичній республіці, зложеної з автономних народів“.

Димісія кабінету гр. Тіси принята.

БУДАПЕШТ (Т.б.) Урядовий вістник оповіщає найвищу постанову датовану з Денгеш дня 23. с. м., якою Монарх приймає димісію цілого угорського міністерства і звиває кабінет, щоб до дальшого рішення провадив урядові діла.

Конгрес надетів.

Керенський на фронті. — Робітники Гвоздав товаришем міністра праці.

ПЕТРОГРАД (П. А.) Зібрав ся конгрес партії кадетів. Голозою з'їзду вибрано Мілюкова. Він зобразив політичне положення і звивав партію, щоб попірала всякими способами нове правительство, бо добути революційною свободою можна вдержати тільки при помочи сильного правительства.

Міністер війни Керенський виїхав на перегляд всіх фронтів.

Робітник Гвоздав приняв місце товариша міністра праці.

За боеву силу російської армії.

ПЕТРОГРАД. (ПАТ.) Загальна конференція соціально демократичної партії, званої меншевиками, ухвалила резолюцію, в якій сказано, що революційна демократія мусить причинити ся до скріплення боевої сили російської армії, щоб вона могла оборонити вітчизну перед зовнішньою небезпекою.

Над чим радить-ме парламент?

Наради клубових представителів.

ВІДЕНЬ. (Т.б.) Про нинішнє засіданє голлов клубів доносить „Reichsratskorrespondenz“. Воно відбудує ся під провадом п. Сильвестра. Всі партії палати були заступлені посланцями: Бугатто, Файдутті, Фяком, Германом, Гедом, Густавом Гро-ом, Іауелічом, Ю селем, Корошедом, Марком, Офлером, Пернерсторфером, Романичуком, Сімоновичем, Станським, Штайнвейдером, Штеглявом, Шугаром і Васильком.

Предсідатель позивав прем'єра гр. Клям-Мартініца й учасників наради та подав до відомства зміст переговорів між великими партіями, що відбули ся з початком мая. Радили тоді голлов над зміною регуляміну, вибором предсідателя і комісії та ин. важними справами що-до парламентарних прещ. Вислідом нарад було те, що вибрано комітет з 8 членів усіх тих партій в цілі ревізії регуляміну. Той комітет відбув кілька засідань і згодив ся вже що до переважної кількості важних постанов, але декотрі викликають ще ріжнію думку. Крім того прийшло до згоди що до вибору 5 комісії: скарбової, воєнної господарки, політичної, польської неітальності і регулямінової. Три перші матимуть по 52 членів, 2 останні по 26.

Прем'єр Клям Мартініц висказав надію, що сесія відбудеть ся в той спосіб, що можна буде полагодити важні для держави і населення справи, особливо щоб скріпити державу на внї. Справи регуляміну і цензури над звітани з нарад палати належать до автономії палати. Уряд не хоче мішати ся особливо в справу цензури, але висказує надію, що президія знайде спосіб на те, аби звіти з нарад держали ся певних границь з огляду на війну і заграничну політику. Найважнійший обовязок парламентарів, щоб сесія перейшла гладко, достойно й успішно. Міністер підчеркнув вагу задокументованя внутрішньої єдності перед заграничною. З урядових пропозицій заповів внесенє законопроекта про стоваришення в тексті ухваленим палатою панів в рр. 1913 і 1914, службову прагматіку учителів, в справі ореченя смерти пропавших на війні, карне право для молодіжи, зміна і доповненє промислової ординації що до часу для женщин і молодіжи та нічної праці для женщин, праці домашньої й діточої, закон про деністичний промисл, бюджетово провізирію за час від 1. липня до 31. грудня с. р., розширенє воєнного податку від зисків (ціс. розл. з 16. цвітня 1916) на 1917 рк, в кілька змін і доповненє того розпорядку, зм на зовнішній формі золотих і срібних монет, вкінці всі розпорядки визані на підставі §. 14. основного закона, „ж ними й ті, котрих важність уже минула. Що до предложень з обсягу суспільної політики, то годі їх виготовити так, аби можна їх внести в хвилі отвореня державної ради, але протягом сесії вони напевно будуть внесені, а саме предложення що до суспільної оліки, заосмотреня на старість, нездібність до праці і т. д. та в справі воєнної й перехідної господарки.

В дискусії п. Пернерсторфер заявив що наради в справі зміни регуляміну закінчено і що комітет збереть ся в виторок. Ви і п. Фінх промовляли за тим, щоб всі партії зголосили внесенє в справі регуляміну й відслали їх ввізаву до комісії. — В дискусії над тим збирали голос представителів всіх партій, причім деякі заявляли, що застерігають собі зайняте становище в справі зміни регуляміну.

П. Офнер висказав, щоб вибрати правничу комісію з огляду на заповіджені прелімінарном у-

рядові законопроекти. За тим був і п. Сімоновичі.

Вислід нарад в справі цензури зібрав предсідателя так, що в палаті панувати ме повна свобода слова, а цензура виконув предсідателя. Що до оповіщення звітів з нарад, то мусить втворити ся нова практика. — В справі вибору предсідателя коло польське лишило своїм членам свободу голосування, нім християнські суспільники і нім. нац. союз заняли вже означене становище, інші партії застерegli собі рішене в тій справі, але всі признали, що Німецько-Национальний Союз як найбільше стороництво має перше право зголосити свого кандидата. — Вкінці п. Пернерсторфер подякував уступаючому президентові, котрий заявив, що під німким успіхом нового вибору не прийме. Зібрання прийняли слова подяки оплесками.

Легітимоване послів.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Канцелярія палати послів отримала письмо від міністерства внутрішніх справ з доносенням, що в подорожах послів до воєнного обшару послів з обох палат можуть легітимувати ся замість пашпортами — урядовими (зелітаничними) легітимаціями з фотографіями і власноручними підписами властителей. Хто не має такої легітимації, отримає легітимацію з канцелярії своєї палати. Ці к начална команда армії видала про все те поучене всім дотичним командам військовим.

Цсарський приказ.

Урльопи на необмежений час.

ВІДЕНЬ (Ткб.) Цсар видав такий найясніший приказ: Приказую, щоби покликаних до служби в загальнім ополченню, уроджених в рр. 1865 і 1866 в війком гажистів в стані спочинку і позаслужбовім, тих, що належать до корпораций, обовязаних до служби з тим ополченню тай тих, що самі просити муть, аби їх лишити в чинній службі, — як найкорше відіслати на урльопи, найпізніше до 30. червня с. р.

Се не відноситься ся до осіб тих річників, що добровільно вступили до свільної армії (маринарки) й обороні краєвих на час війни, або спеціально на той час з'обовязали ся до служби воєнних свідчень. (Є се урльопи на час необмежений).

Польська державна Рада перестав урядувати.

ВАРШАВА (Ткб.) Секретарят польської державної Ради доносить: Відомість, подана в дивенках з 19 с. м. про заїдане департаменту Ради для політичних справ невірна. Починаючи від дня 17 с. м. всяка урядова діяльність державної Ради застановлена.

За автономію Білої Русі.

Відень, 22. мая 1917.

(Ф. К.) „День“ з дня 19. цвітня приносить отсю интересну допись з Мінська:

Велика російська революція, поставивши одним із своїх завдань перестрій життя народу, які заселюють Росію, не могла не торкнутися й Білої Русі. Розуміється, що й білоруському народові не можна відмовити права на самоозначенне, не можна не признати йому національній незалежності, не можна не забезпечити йому повного й свільного вислову, справа ведливого признання й оборони його інтересів.

Починаючи від 1902 року, білоруська національність стала виступати в зборній своїй мові, своїх обичаїв й особливостей. Білоруська інтелігенція пішла на село й розвивала в нім тверезі думки на своїй рідній мові. Незабаром появило ся богате письменство, звучна мелодійна поезія, стали друкувати ся в рідній мові газети і журнали. Оередком білоруського національного руху стало по чисто поліційним зглядом старого режиму, вильно, але все ішло через Мінськ. У Мінську повстала найскрайніша білоруська партія „Білоруська соціалістична громада“, яка зуміла розвести замітну політичну діяльність по містах і селах. Близкість театру війни розважала в останні часи „громадян“, але кинені ними во всіх-усюдах зерна не пропали даром: у протязі двох тяжких усі партійні звена відрадили ся, дали знати про себе й дали змогу раді „Громади“ скликати у Мінську перший білоруський національний з'їзд.

З'їзд сей відбув ся в останніх днях місяця марта, при чім до участі в нім були притягнені всі політичні партії, які існували на Білій Русі, в тім числі й члени т. зв. Кола Литви і Білорусі. На з'їзді мав місце оживлений обмін думок по питанням біжучої хвилі, всі прийшли до одностайної думки про необхідність добивати ся заїдження автономного устрою Білої Русі у тих громадах, де тепер живе білоруський народ (мінська і могилівська губернії й окремі повіти Віленська, Вітебська, Смоленська, Чернігівська і Гродненська губ.).

З'їзд утворив для виконних функцій спеціальний білоруський національний комітет у складі 53 осіб, в тім числі 18 делегатів для з'їзду з Тимчасовим правительством по питанню дотично автономії Білої Русі. Резолюція з'їзду по цьому питанню така:

Білоруський національний з'їзд, щиро бажаючи взяти участь у спільній справі державного устрою свільних народів Росії, поручає своїй національному комітету аматати до поліпшення положення рідного краю й опираючися на кращі елементи Білорусі, принести користь державному розвитку Росії на принципах федеративного демократичко-республіканського устрою.

По питанням біжучої хвилі з'їзд ухвалив резолюцію, в якій, витяючи велику російську революцію, яка принесла свободу і близьке заїденне автономного устрою Білої Русі, заявляє свою поєну готовість віддержати Тимчасове Правительство в його боротьбі з внішим ворогом за свободу Росії й її народів і з прислужкаим старого режиму, поручаючи своїй національному комітету в контакті з Тимчасовим Правительством організувати управу Білої Русі.

На чолі національного комітету став відомий місцевий діяч, член першої Думи Роман Скірмунт.

З шкільних справ.

Львів, 24. мая 1917.

Міністер просвіти і віросповідань надав I—VII. класам української приватної гімназії в Яворові право публичності на шкільний рік 1916/17.

Дня 14, 15. і 16. мая відбули ся секційні і пленарні засідання краєвої Ради шкільної. На секційних засіданнях обговорювано заходи Ради в цілі поліпшення долі народного учительства, зокрема евакуації учителів, емеритів, вдів і сиріт Побіч більшої скількості дрібніших справ передано около 100 іменвань народних учителів і учительок.

Пленарні засідання були присвячені головно справі методи навчання, а особливо ревізії шкільних підручників. Для той останньої справи вибрано окрему комісію, яка руководячи ся принципом „*non multa sed multum*“ має приготувати внесення щодо нових підручників. Притім ухвалено згаданій комісії поручити, щоби зберігала отсі вказівки: підручники повинні бути основані на індукційній, геврестичній методі, о скільки вона пригожа для дотичного предмету пр. математики, природничих наук; своїм змістом не повинні підручники переступати того, чого ученики середних талантів можуть навчитися, добір ілюстрацій в книжках повинен відповідати своїй цілі, самі ж нові підручники мають в головній мірі опирати ся на виробу них досі взрощ.

Оаісля сконстатовако, що ціна польських і українських шкільних книжок буде на літком дорожче підвишена о 2½ раза в порівнянню з передвоєнними цінами. Тому що ц. к. Видавництво українських шкільних книжок на будуче з огляду на великі кошти не буде могли видавати українські книжки для середних шкіл, краєва Рада шкільна з припоау видавничих труднощій, які довстали наслідком розмірно малого збуту тих книжок, поробила заходи, щоби одержати з міністерства просвіти окремі фонд на видавництво українських книжок для середних шкіл.

Дальше ухвалено предложити міністерству просвіти внесенне про заміну II гімназії в Рішеві і філії IV гімназії у Львові на реальні гімназії. Підчас дискусії над тою справою звернули ся українські члени краєвої Ради шкільної до Президії з запитом, чи не можна би теж перемістити філію академічної гімназії у Львові на реальну гімназію. Віцепрезидент пообіцяв провірити ту справу і евентуально предложити відповідне внесенне на одній з слідуючих засідань.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент портрет приймає Краєвий Союз Кредитовий у Львові. — число книжочки щадничої 4.000.

НОВИНКИ.

Львів, 24 мая 917.

— Підписувати воєнну позичку нікого не сидить ся і не вильно нікого силувати. Се оловістили відповідно міністерство війни і начальна команда армії. Нехай кождий вписує, кілька позволяє йому його фінансова сила. Означе кождий позичне вписувати воєнну позичку. Вписувати, кілька хто може, і найменші суми! Статистика дотелефонних воєнних позичок показує, що число малих і найкращих підписуючих все збільшується. Знак, що нарід має довіре до державних позичок, до держави і певне виждає її побди. В усіх кругах пробивається все сильніше свідомість, що держава тільки тоді може провадити війну мцною рукою і що скорий мир можна досягнути лиш тоді як державі ласть ся до розпорядчості відповідні фонди. Цілком невірною думкою ті, кстрі кажуть, що великий успіх воєнної польки може причинити ся до прозавженя війни. Вина закінчить ся зразом коли противники згодять ся на мир, який забезпечить державі суверенність. Як довго вони не хотять згодити ся на чесний мир, як довго вони кажуть, що їх цілю війни є нас розбити, так довго держава мусить бороти ся всіми силами, так довго не може кинути меча з рук. Треба показати противним державам, що вони не заїснять свого наміру знищити Австро-Угорщину. До війни погляду противників можемо їх повернути між ин свідком вислідом VI. воєнної позички. Тому нехай кождий вписує в мірі своїх сил! Нехай і сам разом спевнить кождий свій обовязок.

— З Волині. Цивільний краєвий комсар Крупський виїхав до „Ради Стану“ в Варшаві, правдоподобно, щоби робити заходи в справі алученя укр. території до Польщі. Рівночасно отримав польський „Комітет обивательський“ у Володимирі Волицьким (в окрузі тим с 4%), Поляків і в ніякій місті не мають Поляки навіть релятивної більшості) грубі заломоги від окупаційних австрійських властей, причім українські організації не одержали навіть стільки, кілька одержували від галицького союму тут!

— З Тавназія наслідки на картках „Червоного Хреста“ такі вісти: „В будинку української гімназії мешкає п. Ємілія Цеглинська, вдова бл. п. директора Романа. Отця Брідля, сотрудника з Прошови, уязнили російські власти в марті 1916 р. Тепер перебуває він знов на своїм давнім місці Заступав о. Брідля у великолітній словіді 1916 р. парох Сушина о. Кл. Слюзар. В Буцнів заступає виселеного пароха, о. дек. Із Глинського, сотрудник з Мишкович. Село Гастасів знищене до нащадку. В Товстолузі, філії парохії Кипячка, осіб православний священник Згодь Гнатів, родом з Гайворонки в Галичині. Згаданий Батюшка скичив чотири гімназійні класи в Бучачі. Коли його прогнано з півчизії, поїхав на роботу до Прусії та Чехії, а вкінці опинив ся в Росії, в Тулі, у фабриці самоварів. Звідти поїхав до житомирської семинарії, де перебував „на студіях“ протязом півтора року, почім оженив ся. Висвятив його звісний в Галичині еп. Евальдій (Село Товстолузі, колісь зажиточне, нині цілком вбідніло. Каменеломи в Кипячці Товстолузі, Дичкові давали селянам Товстолуза чималі заробтки, бо вони возили камінь до Тернополя. Але як легко припливає гоша, так ще легше розкочував ся. Парох, пок. о. Йос. Студинський і сотрудник о. Роман Добровольський, оба взірше душпастирї, ділавали від Товстолузан чимало прихристий. Прим. допис.) В старім „калаті скадальського деканату, номер парох о. Курбас. Адміністрацію обяв талашній сотрудник о. Плакідка“. Картки „Червоного Хреста“ писані дня 13. лютого 1918 р. — к. с.

— З львівських концертів. Нам пишуть: Свято народне устроєв в 56 роковини смерти Шевченка збір учительської школи Бориса Грінченка на Городецьким передмістю дня 6. с. м. в салі товариства музичного ім. Лисенка силами шкільної дітеори. Програма виконана зовсім удачно, складала ся з 3 діточих хорів, 2 декламаций, з солю дуєту і образка ссенічного в 3 діях, котрий закінчив ся мимом: „Ще не вмерла Україна“. Сала, вивонена по береги переважно родичками діти, містила також почасті інтелігенцію. Вишколенем хорів і виставою о. Браква ссенічного, в якій діти певні себе сміло виступили, за що ім публіка не щадила гучних оплесків, заняла ся була учительська школа пані Завадська, котрій належить ся за ширю прядю признане. На закінчене свята вигодосна управитель школи в крузі шкільної дітеори коротку бесіду до родичів. — Дня 17. мая відбув ся в бесіду до родичів. — Дня 17. мая відбув ся в малій салі музичного товариства третій, четвертий і п'ятий концерти виконували висшого муз. інституту річний подис виконували висшого муз. інституту річний подис виконували висшого муз. інституту від I. до VI. року науки. Програма складала ся з гри фортепянової, скрипкавої, на виольончелі, з солю сн ву і обичала 26 точок. В продукції фортепянової входили твори ріжних

Краєвий Союз Кредитовий у Львові, Ринок ч. 10.

приймає субсрибуційні зголошення на

VI. Австрійську Военну Позичку

на умовах поданих в урядовім проспекті. — Дотичні друки і почечня розсилаєть ся і можна їх дістати також в союзних стоваришеннях.

композиторів як: Моцарта, Чайківського, Вагнера, Шопена, Веєнового і інших; в прозуції на скрипці і на польончелі твори: Моцарта, Россіні і Шрідера, 3 та 4 концерти (виконав Лев Туркович IV р.); в прозуції сольового співу Нежанковського: Ах деж той цвіт; Барвінського: Чи ти врно мене любила? (виконала Понівичина Марія); Лисенка: Розвійте ся з вітром (виконала Олена Ч. р.). Всі точки програми будуть виправдані вихованцями зрозуміло і відповідно до коротшого або довшого часу навчання дуже уважно. Належить зложити признане директором музичного Інститута п. Барвінському і цілому зборови учительському за совісну працю.

— 3 музики. В понеділок Зелених свят 4. н. ст. червня с. р. відбуваєть ся у Відні (Josefssaal VIII. J-sefegazze 12) концерт учениць пані Сэфі Дністрянської на дохід ранених українських воєнк. Початок о годні 1/2 7 вечером. Виставлені будуть фартелянові твори Гендла Штрадала, Моцарта, Лисенка, Мендельсона, Шумана, Гріга, Сауера і Листа. Візьмуть участь пані: Ірена Дольницька, Медянін Доскок, Оксана Маритцак, Гая Лагодницька, Стефанія Левицька, Олена Тимінська. О численну участь просить Жіночий Комітет для помочи українським воєнкам. 1-2

— Справа Т. Степаненка. Київські часописи доносять: Дня 11 мая обговорювалось на засіданні ради горожанських організацій справа Степаненка. В дискусії признано факт, що проватор Плавко служив за відомістю Степаненка охрані, на стільки ганебним, що рада ухвалила одноголосно вкинути Степаненка з числа своїх членів.

— Підчас свята „Свободи“ 16. мая с. р. зібрано поміж виселенцями табору Хоцен за національній відзнаки 234 К., у церкві 20 К., разом 254 К. Кошт закупки відзнак виїсч 47 К. Рештуючу квоту збірня 207 К. признано: 107 К. на фонд дару Т-ва „Просвіта“ і 100 К. на фонд сиритського заступу ім. Митроводита А. гр. Шептицького. Всім жертводавцям і виконавцям збірки шире спасибі! За Комітет свята: о. Микола Стеткевич, Денис Стельмах, Юліян Юхоник.

— „Новий президент палати панів“. У складанні вночі телеграми попереднього числа „Діла“ подала ся друкарська охибка: замість „палати панів“ надруковано там „палати посівів“.

— Загальний Банк Депозитовий, філія у Львові, вул. Коперника ч. 21 приймає субсрибуційно VI. военної позички під найкориснішими умовами. Через цілий час треваня субсрибуції урядуть ся також по полудні і в суботу від 3—5, як також в неділі і свята від 10—12. 344 1-2

О П О В І С Т К И.

П'ятниця, 25. мая 1917.
Ниміт греко-кат.: Епіфанія і Гер. — римо-кат.: Урбан II.
Охотра: греко-кат.: Галкери муч. — римо-кат.: Філіпа Нер.
Позір Жовтвищина! Вже отворена канцелярія філії „Сільського Господаря“ в „Народнім Домі“ в Жовкві (Ринок). Година урядові від 10—2 і 4—6 крім неділі і свят. — о. Мариневич, голова. 311 3-3

З'їзд в Стокгольмі.

конференція потреває довше.

СТОКГОЛЬМ. (Т. представителя Б. К.) Австрійська делегація правдоподібно в суботу поверне до Відня з причини отворення державної ради і есентуально протягом червня знов верне тут. В перших днях червня почнеть ся конференція з польською делегацією.

Що може зробити з'їзд?

СТОКГОЛЬМ. (Тхб.) Д-р Реннер заявив у розмові зі співробітником „Dagens Nyheter“, що з'їзд взагалі не може заступити державних дипломатів, бо спrowadити мир, але може приготувати отію, бо широкі маси, що скрізь найбільше терплять ізза війни, можуть приспівати змаганню урядів. З'їзд може ще вияснити незрозумілія і спростувати деякі хиби погляду. Війні надягнував Реннер грубе безправство політики виголождуваня, звернене проти осередних держав.

Що звиничать війну?

СТОКГОЛЬМ (Тхб.) Дневник „Sozialdemokraten“ поміщує зміст розмови з американським

соціалістом п. Ноу, що приїхав до Стокгольму. Він сказав, що американські соціалісти уважають війну тільки за прояв торговельної конкуренції. Про кінець війни рішуть не те, що Америка взяла в ній участь, тільки зростаюча нестача засобів поживи й голод. Навіть в Сполучених Державах недовід проявлять ся та нестача.

ВОЄННІ КОМУНІКАТИ

АВСТРО-ГОРСЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ в дня 24. мая 1917.

ВІЙНА НА СХОДІ.

В багатьох місцях фронту неприятель розвиває збільшену боєву діяльність.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ.

Десята битва над Соченою кипить від вечерашнього полудня в незначайною напрасністю на 40 км. просторі від Пляри до моря. Боротьба і вночі не перервала ся в багатьох місцях.

Коло гори Кук, під Водеце і напроти Монте Санто рушили по полудні нові ворожі колюми до приступу, але що тільки посунуло ся вперед на схід від гори Кук, упало жертвою нашого огню. Під Водеце ворожі наступні розбили ся о хоробрість піхотних полків 24 і 41, доповнюваних у великій часті з Східної Галичини і Буковини.

Коло монастиря Монте Санто ворог перейшов за наші рови, зрівняні з землею його сгнем, але нові наші сили відперли його і разом з його резервною сгнем звнали в долини.

На схід від Горичі знамено два сильні наступні Італійці. Обидвома заставити бій кинули на ви оковирні Класу. Між Файтіргом і морем виїлає неприятель цілі філії війск проти наших війск. Наступ і протинаступ були на себе і між змаганя тривають до сего пори з несправною силою. На терені аждав неприятель тільки у відтинку Ямяно, що вискакує широким наперед. Там уступили ми на 1 км. Угорські полки чч. 39 і 61 та випробовані гонеди долучили до своїх давних нові карти слави.

В Карянті і Тиролі нічого важного.

ВІЙНА НА БАЛКАНІ.

Македонський фронт: Під Ферасом артилерія не дала Італійцям абудувати міст.

Заст. шефа ген. штабу Ф. Гесс

НІМЕЦЬКОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ

в дня 24. мая 1917.

ЗАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Група війск баварського наступника престолоа Рупрехта: Коло Wusthaete і по обох берегах Скарли огнева діяльність аж до нощі була оживлена. Також на південні від шляху Камбре Болон і коло Сан Кентен збільшала ся від часу до часу сгнева діяльність.

Група війск німецького наступника престолоа: На Шмен де Дам осанула боротьба артилерії коло Вгауе і Сьонсіле по олудні велику силу. Зане стало темно, Французи атакували на захід від фільварку Фроздман і майже одчасно біля млина Veuster. На обох місцях і вдерто, причім понесли вони втрати. На Зимовій Горі наш винишуючий огонь здержав переведення готовлених наступів.

В Шампаніі босва діяльність між Naincy і долиною Suippe була збільшена у вечірних годинах.

Група кн. Адльбрехта: В лісі Апремон приступаючі війська реньського пошу вдерли ся до французського становища і вернули з 28. Бранцями і трьома метавками мін.

Вчера стручело 10 неприятельських літаків і один баллон на приполі. У воздушних боротьбах д. 21 і 22. Англіїці і Французи втратили 5 літаків у воздушній боротьбі і наслідком оборонного сгня.

СХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

В багатьох місцях фронту віджила боєва діяльність. На схід від Тукуж (Злизько берега Балтійського моря) розбито російську стежу.

Фронт Македонський: Не було зовсім важніших подій.

Перший квартирмейстер ген. Люденберг

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Взір апостольської ревности.

Кала.

Телерішня війна вложила на українське аухоментво переважні тварі. Наш народ аріло ваний м'рально і матеріально. Прийми йому в поміч, се святий обовязок Христового священика. І треба признати, що наш клир зрозумів наразд свої завданя під телерішну хандю і ввасе ся ревню до церковно народної праці. Оліка над сиротами, духовна і матеріальна поміч егдуваням, розкиненням по цілій Галичині, ба навіть Австрії, розрада і поїха уділювана тим, що її потребують (а хто її нині не потребує!) — отсе мала частинка тої спасенної праці, від якої не сміє тепер відступити жаден правдивий слуга Христовий і від якої ніше дух свєнство справді не відтягаст ся. Побажати тільки, щоби всі, без одного виньку, наші священики показались гдними своєю високою урядю. Священик, який тепер, в сих страшних для народу часах, замикаст ся між чотири стіни і остає глухим та загальну людську нужду, такий священик — либа тільки нужденним насмьником і нечесним фарисеем, а не слугою Христа.

Під оглядом апостольської ревности повинен наш клир брати собі в телерішних часах прикір від Преосвященого Григорія Холишина. Прогнанний ворогом з своєї єпархії осів єпископ у Василієвським монастиря в Лаврві коло Самбора і відразу зробив затишний, прятиний, в дятій від світа і лютий лаврівський монастир осередком церковно народної праці на цілу українську Галичину. Відси виходить єпископальні посланя до українського народу, які впливають бальшак в наші рани, які підносять нас на дусі і оживляють надію на краю будучности. Тут з'їзджають ся часто наші чільніші народні діячі на наради в ріжних актуальних справах. Відси вийджає єпископ часто до таборів з евакуованими, переважно з станиславської єпархії, і несе їм солодку лотіу розради і так звидя Преосвящені, як вже-нілика рази багави в Вольфсберзі, Гмідлі, Хоцені і ин. Звідси висилає єпископ до поменших таборів своїх ревних станиславських священиків, що вихали в значнім числі перед ворогом, переважно целебні, які обізджають правильно всі табори виселенців в західній Галичині і несуть їм так пожедану ними дух-вергі поміч. Щає ся місійна праця при в домі енергичности єпископа зорганізована знаменито.

Та не тільки потреба душі лежить нашому ревному єпископови на серці. Мажчи двові вільного чау, який в Станиславові забирала йому адміністрація великої єпархії, заходить ся трудящий єпископ за-оталиво також коло дочасних справ своїх вірних. В першій мірі заопікував ся священиками, що лежав з життям втікли перед ворожими кулями, виснавши їм всім у правительстава запомогі і відповідне приміщеня по парохіях в других єпархіях. Відтак вийджає часто єпископ до Відня і тут wraz з українськими посланя робить заходи, де тільки може, щоби осолодити долю своему білному народови. Головно лежить милосерному єпископови на серці справа наших виселенців і наших сиріт. Не забавує також єпископ справ нашої політиці і маючи у Відні великі впливи, як одиникий тепер український єпископ в Галичині, беріже по силам добра свого українського народу. Телер, як зачувати, подягднвши успішно, де треба, справу уні в Холдшині і Волині, робить єпископ заходи на ширші розміри над організацію недалекої місійної праці в закордонній Україні. Кажуть, що проєкт введеня в Р. сії григоріанського календаря, має бути ділом нашого єпископа.

От-я в есторонна, невтомна, ревна, правдива апостольська, хоч тиза і без розголосу праця нашого дорогого єпископа, який проголосив своєю девізію: „Все для Христа, як треба, навіть життя!“ — повинна бути для шлого українського духовенства, а дальше й сьтської інтелгенції, як найкрасшим взором церковно народної праці по дусі та інтенціям Христа.

Лаврів, 21. мая.

Оголошення.

ПОЧЕНЕ НІГ.

установа певно спеціальної нудер „Саво“, павет на і 20 К. На прозіцію викадан тільки на попередній майсакіч належноты і 40 с. на порто. — Одянок наступство S. FEDER, — Львів, Синотуська ч. 7. 279 19 60

